

Čís. 7329.

Nebyl-li nadzástavní věřitel předvolán k rozvrhovému roku, jest rozvrhové řízení zmatečným.

Udělením příklepu jest realizována hypotekární pohledávka knihovního věřitele, jenž ji v dražebním řízení přihlásil k hotovému zaplacení, a má napotom knihovní věřitel pouze nárok, by byla pohledávka přikázána a zaplacená z rozvrhové podstaty. Vznik tohoto nároku není závislým na úplném složení nejvyššího podání na soudě a nesejde ani na tom, že vydražitel platil zbytek nejvyššího podání podle dražebních podmínek ve lhůtách. Byly-li napotom povoleny na pohledávku knihovního věřitele za rozvrhovou podstatou exekuce zabavením podle § 294 ex. ř. a přikázáním k vybrání, rozhoduje ohledně pořadí zástavních práv doručení usnesení, povolujícího zabavení, s platební záповědí poddlužníku a není časovému vzniku zástavního práva ve prospěch jednoho věřitele na úkor, že po té, když bylo usnesení ohledně zabavení ve prospěch jeho pohledávky doručeno poddlužníku, získal jiný věřitel také knihovně nadzástavního práva na vloženou pohledávku. Exekuci, navrženou teprve po příklepu nemovitosti, dlužno vésti již jen na pohledávku knihovního věřitele za rozvrhovou podstatou podle § 294 ex. ř., nikoliv podle § 320 ex. ř.

(Rozh. ze dne 20. září 1927, R I 595/27.)

V exekuci vnucenou dražbou mlýna proti Heřmanu R-ovi byl mlýn vydražen Rudolfem M. Rozvrhuje nejvyšší podání přikázal s o u d p r v é s t o l i c e pod 3. bernímu úřadu v D. k úplnému zapravení pohledávky 24.717 Kč 49 h a zbytek nejvyššího podání 11.776 Kč 14 h úvěrnímu ústavu v rámci úvěrní (kauční) pohledávky Dra H-a. R e k u r s n í s o u d k rekursu úvěrního ústavu napadené usnesení potvrdil. D ů - v o d y: Exekuční soud má rozhodnouti o rozdělení nejvyššího podání podle § 214 ex. ř. na základě výtahu z pozemkové knihy doplněného až do dne poznámky příklepu a na základě přihlášek a spisu dražebního řízení. Rekursní soud dal doplniti výtah z pozemkové knihy, který byl doplněn jen do 24. února 1927, až do dne poznámky příklepu, t. j. do 5. března 1927. Na základě tohoto doplněného výtahu z pozemkové knihy zjišťuje rekursní soud, že se poznámka příklepu stala téhož dne, 5. března 1927, kdy bylo vtěleno pro stěžovatelku právo zástavní pro pohledávku na úvěrní pohledávku Dra Lva H-a pod C 90 a 106. Rekursní soud zjišťuje dále, že se poznámka příklepu stala pod č. d. 631, kdežto vtělení práva zástavního pro stěžovatelku se stalo pod č. d. 628. Z toho vysvítá, že zástavní právo stěžovatelky je vtěleno v knize pozemkové před poznámkou příklepu. Bylo tudíž při rozdělení nejvyššího podání vzíti zřetel na zástavní právo stěžovatelky, i kdyby její pohledávka nebyla přihláшена k roku o rozdělení nejvyššího podání. Dále zjišťuje rekursní soud na základě spisu E 985/27, že erár zastoupený berním úřadem v D. podal dne 4. března 1927 v 10 hod. 45 min. dopoledne exekuční návrh k vydobytí pohledávky 23.565 Kč 99 h proti Dru Lvu H-ovi

zabavením a přikázáním pohledávky plus minus 30.000 Kč, která přísluší Dr. H-ovi proti okresnímu soudu k E 4671/26 podstata R., dále že tato exekuce byla povolena usnesením ze dne 4. března 1927 a že toto usnesení bylo doručeno okresnímu soudu v D. jako poddlužníkovi dne 4. března 1927 o 11. hod. 30 min. a povinnému Dr. H-ovi dne 7. března 1927. Dále zjišťuje rekursní soud na základě exekučních spisů E 1029/27 okresního soudu v D., že stěžovatelka podala dne 5. března 1927 exekuční žádost proti Dr. Lvu H-ovi k vydobytí pohledávky 60.000 Kč zabavením a přikázáním pohledávky plus minus 30.000 Kč, která přísluší Dr. H-ovi proti Rudolfu M-ovi jako vydražiteli a proti Heřmanu R-ovi, pokud se týče proti okresnímu soudu v D. z nejvyššího podání nemovitosti 110 v L. a pro kterou pohledávku je vtěleno na mlýně 110 v L. úvěrní zástavní právo pro Dr. H-a a které nejvyšší podání jest složiti u soudu. Rekursní soud zjišťuje dále na základě těchto spisů, že tato exekuce byla povolena usnesením ze dne 7. března 1927 a že toto usnesení bylo doručeno Rudolfu M-ovi dne 8. března 1927 a Heřmanu R-ovi dne 8. března 1927 a okresnímu soudu v D. dne 7. března 1927. Při tom se poukazuje na to, že se vtělení tohoto usnesení v knize pozemkové, jak bylo shora uvedeno, stalo dne 5. března 1927 před poznámkou příklepu. Rekursní soud zjišťuje dále na základě exekučních spisů E 4671/26 okresního soudu v D., že dražba byla zahájena dne 4. března 1927 v 9 hodin dopoledne, že dražba byla skončena o 10. hodině dopolední a že se poznámka příklepu stala, jak bylo již uvedeno, teprve následujícího dne, t. j. 5. března 1927. Podle podmínek dražebních bylo nejvyšší podání složiti na soudě, pokud nebylo súčtováno na převzaté pohledávky a služebnosti. Podle dražebních spisů žádal Dr. Lev H. hotové placení a uvedl, že jeho pohledávka jest po právu 40.000 Kč a 5.000 Kč. Toto prohlášení bylo učiněno před dražbou dne 23. února 1927. Dr. H. měl tudíž v době příklepu nárok proti okresnímu soudu v D. na vydání částky na něho z rozdělovací podstaty připadající (viz slova »podstata« v §§ 216, 150, 155 a ustanovení § 236 ex. ř. o povinnosti exekučního soudu k rozdělení podstaty). Exekuce eráru směřuje jen k zabavení a přikázání nároku Dra H-a proti okresnímu soudu v D. na vydání částky na něho z rozdělovací podstaty připadající; exekuční návrh eráru byl učiněn po dražbě, tudíž v době, kdy nárok Dr. H-a již povstal. I exekuce stěžovatelky směřuje k zabavení a přikázání právě uvedeného nároku Dr. H-a. I tento exekuční návrh byl učiněn po dražbě. Pokud se týče těchto dvou návrhů rozhoduje, pokud se týče pořadí těchto zabavení, den, kdy záповěď byla doručena poddlužníkovi (§ 294 ex. ř.). Záповěď eráru byla doručena okresnímu soudu v D. dne 4. března 1927, záповěď stěžovatelky okresnímu soudu v D. dne 7. března 1927. Pokud se týče těchto dvou návrhů, má zajisté právo eráru přednost před zástavním právem stěžovatelky. Ostatní návrhy stěžovatelky na vydání záповědi proti Rudolfu M-ovi a Heřmanu R-ovi a na vtělení záповědi v knize pozemkové nepřicházejí zde v úvahu. Zajisté nelze vydražiteli M-ovi účinně zakázati, by neplatil. Vydražitel jest jediň povinen zaplatiti nejvyšší podání exekučnímu soudu. Proti majiteli nemovitosti a proti zástavním věřitelům nemá povinnosti ku placení ani oprávnění ku placení, leda že

by se shodl se zástavními věřiteli o převzetí zástavního dluhu. To jest však také pouze v rámci soudního příkázání možno, pokud přicházejí v úvahu práva pozdějších věřitelů. Takovéto ujednání mezi vydražitelem a zástavním věřitelem se však nestalo, takže záповěď vydražiteli jest bez významu. Záповěď dosavadnímu vlastníku byla dne 5. března 1925 bezúčinnou, pokud se jednalo o předmět zabavení, poněvadž v tento den nebyl již vlastníkem (§ 156, 237 ex. ř.). Dnem příklepu nastupuje nová podstata, t. j. podstata rozdělovací, na kterou možno vésti odděleně exekuci, ovšem bez újmy práv, které přísluší podle ex. ř. oprávněným osobám. Stěžovatelka mohla z pozemkové knihy seznati, že dražba byla poznamenána k 4. březnu 1927. Nehledíc k tomu možno vésti na kauční hypoteku jen exekuci podle § 294 ex. ř.

N e j v y š š í s o u d zrušil napadené usnesení i rozvrhové usnesení prvního soudu a uložil prvnímu soudu, by, ustanově nový rozvrhový rok, obeslal k němu též stěžovatelku (úvěrní ústav) a aby podle výsledků (§ 214 ex. ř.) jednání vydal nové rozvrhové usnesení.

D ů v o d y:

Dovolacímu rekursu jest přisvědčiti, že exekuční soud pochybil, nedoplňv před rozvrhovým rokem podle § 214 první odstavec ex. ř. knihovní výpis až do dne poznámky o udělení příklepu a nepředvolav stěžovatelku jako nadzástavní věřitelku k rozvrhovému roku, ač v § 209 druhý odstavec ex. ř. jest předepsáno předvolání všech osob, pro něž vážnou věcná práva na vydražené nemovitosti nebo na právech na nemovitosti vážnoucích. Tím se stalo, že stěžovatelka nebyla účastna jednání při rozvrhovém roku (§ 212 ex. ř.) o nárocích přihlášených k rozvrhové podstatě a o pořadí, v němž mají býti uspokojeny, a byla jí nezákonným postupem exekučního soudu odňata možnost před soudem jednati. Bylo proto usnesení obou nižších soudů i provedené zmatečné rozvrhové řízení zrušiti a uložiti prvnímu soudu, by znova rozvrhový rok nařídil a podle jeho výsledků nové rozvrhové usnesení vydal.

Pro posouzení sporné otázky, jaké pořadí bylo přiznati pohledávce stěžovatelky, jest rozhodným, že příklep vydražiteli Rudolfu M-ovi byl prohlášen hned po dražbě dne 4. března 1927, a že nabyl právní moci. Udělením příklepu byla realizována hypotekární pohledávka knihovního věřitele Dr. Lva H-a, jenž ji v dražebním řízení přihlásil k hotovému zaplacení, a záležela po příklepu již jen v nároku, by byla pohledávka příkázána a zaplacená z rozvrhové podstaty (§§ 156, 216 odstavec první a čís. 4 a poslední věta druhého odstavce ex. ř. — srov. též sb. n. s. čís. 1496). Nelze souhlasiti s názorem, že tento nárok vzniká teprve úplným složením nejvyššího podání na soudě, a nesejde ani na tom, že vydražitel zbytek nejvyššího podání plnil podle dražebních podmínek ve lhůtách. Na pohledávku Dr. H-a za dílčí podstatou byly povoleny exekuce zabavením podle § 294 ex. ř. a příkázáním k vybrání jednak čsl. státu, zastoupenému berním úřadem, pod č. j. E 985/27, jednak stěžovatelce, pod č. j. E 1029/27 a rekursní soud zjistil ze spisů, že usnesení, povolující čsl. státu zabavení, bylo s platební záповědí doručeno

poddlužníku, okresnímu soudu v D. již dne 4. března 1927, kdežto platební záповěď stěžovatelky až dne 7. března 1927. Obě tato usnesení byla do spisů o dražebním řízení pojata a tvoří jejich součást (§ 214 prvý odstavec ex. ř.). Z nich však plyne, že čsl. stát nabyl zástavního práva na pohledávce Dr. Lva H-a proti rozvrhové podstatě již dnem 4. března 1927, kdežto stěžovatelka až 7. března 1927. Nabyl-li však čsl. stát zástavního práva k pohledávce Dr. Lva H-a již dnem 4. března 1927, nemůže býti časovému vzniku jeho zástavního práva na úkor, že stěžovatelka pro svou vykonatelnou pohledávku 60.000 Kč získala také knihovně nadzástavní právo na vloženou úvěrní pohledávku Dr. Lva H-a na vydražené nemovitosti, když se tak stalo časově později, t. j. teprve dne 5. března 1927. Konečně jest přisvědčiti názoru rekursního soudu — který, přihlížeje ku zvláštním okolnostem případu, »že totiž příklep byl udělen již dnem 4. března 1927« — usoudil, že v této věci bylo exekuci, navrženou teprve po příklepu nemovitosti, vésti již jen na pohledávku knihovního věřitele za rozvrhovou podstatou podle § 294 ex. ř. a nikoli podle § 320 ex. ř., což jest ve shodě s tím, co o realizaci knihovní pohledávky příklepem bylo již shora dolíčeno. Posuzuje-li se sporná otázka pořadí zástavních práv s tohoto právního hlediska, netřeba se již obíratí dalšími právními otázkami, zda na úvěrní knihovní pohledávku lze vésti exekuci vkladem práva nadzástavního podle § 320 ex. ř. a zda se vyžaduje průkaz, že pohledávka v rámci úvěrní hypoteky již skutečně vznikla — jež ostatně byly již řešeny jud. čís. 234 býv. vídeň. nejv. s. a ve sb. n. s. čís. 5875 — a bylo vývody dovolacího rekursu v tomto směru ponechati bez povšimnutí. Ježto však rozvrhové řízení trpí výše již dolíčenou zmatečností, bylo dovolacímu rekursu, pokud se domáhal zrušení dosavadního řízení, vyhověti a usnésti se, jak uvedeno.

Čís. 7330.

Opatrovnické zákony.

K rekursu podle §§ 13 a 16 zákona ze dne 5. prosince 1877, čís. 111 ř. zák. jsou za podmínek § 9 nesp. říz. oprávněni i jiní účastníci než důvěrníci a majitelé dílčích dluhopisů.

S hlediska § 17 zákona ze dne 24. dubna 1874, čís. 49 ř. zák. je lhostejno, zda dluhopisy byly státem anebo veřejnoprávní korporací vydány, či jako dlužníkem převzaty.

Působnost opatrovníka majitelů dílčích dluhopisů jest přesně vymezena účelem, pro který byl podle návrhu ustanoven.

(Rozh. ze dne 20. září 1927, R I 741/27.)

Soud první stolice (krajský soud v L.) k žádosti společného opatrovníka držitelů dílčích dluhopisů (priorit) priv. společnosti Ústecko-Teplické dráhy emise 1896 a 1909 v úhrnné jmenovité hodnotě 4,768.000 marek říšské německé měny, kteréž priority v červnu 1922 byly vypovězeny ku splacení ku dni 31. prosince 1922, avšak k výplatě